

TECHGIGANTERNE SKAL TÆMMES

FORORD

I dag starter dit digitale liv den dag, du bliver født. Vi oplever i dagens samfund verdens første generation, der er født med en smartphone i hånden. En generation, der som aldrig før er online og i konstant kontakt med hundrede- eller tusindvis af bekendte. De seneste årtiers stigende digitalisering har ført til store fremskridt for menneskeheden. Det er blevet nemmere at mødes med ligesindede, organisere sig i foreninger og holde kontakt med dem, vi holder af. Men vi bliver også dagligt mindet om de store konsekvenser af det uhæmmede og uregulerede internet.

Internetfællesskaber, der lukker sig om sig selv og leder til benægtelse af virkeligheden. Rekordmange unge, der får konstateret diagnoser som stress, angst og depression. Unge, der konstant konfronteres med det ”perfekte” liv på de sociale medier, og millioner af mennesker, som er dybt afhængige af deres smartphone og de sociale medier i en økonomi, hvor vi – borgerne – er produktet, mens vores opmærksomhed og klik er valutaen.

DSU har altid kæmpet for frihed og råbt vagt i gevær, når kapitalismen er gået for langt og er blevet syg. DSU mener, at Danmark og EU skal tage kampen op mod opmærksomhedsøkonomien og techgiganternes monopoler. Vi skal tage kontrol over vores digitale liv. Vi skal kort sagt sørge for, at techgiganterne tjener os – ikke omvendt!

DEN DIGITALE FRIHEDSKAMP I EU

Der er behov for, at socialdemokraterne i Europa-Parlamentet og vores folkevalgte spiller ind med løsninger nu, hvor lovgivningsarbejdet kan påvirkes, og at vi leder vejen til et sundt digitalt EU. Derfor foreslår DSU følgende:

DEMOKRATISK SKÆVVRIDNING OG USUND DEBATKULTUR SKAL STOPPES

- **Udarbejdelse af kodeks for store digitale platforme i EU**

Fake news er i dag et demokratisk problem, som truer grundessensen af vores demokrati – den frie og lige debat. Vi er nødt til at vende udviklingen, og det kræver, at EU stiller techgiganterne til ansvar for det indhold, som bliver delt på deres platforme.

Derfor foreslår DSU, at digitale platforme med over en million aktive månedlige brugere i EU skal implementere et anti-misinformationskodeks, der regulerer, hvordan alvorlige klager om misinformation håndteres. Kodekset bør indeholde klare kriterier for, hvornår indhold har karakter af skadelige fake news samt en række sanktioner, der kan træde i kraft – f.eks. fjernelse og/eller blokering af indhold samt bødestraf.

- **Krav om verifikation på sociale medier**

Vi er nødt til at arbejde os hen imod et digitalt retssamfund, hvor vi stadig hylder den frie debat, men hvor trusler om vold, injurierende udtalelser og spredning af ulovligt indhold ikke accepteres og kan retsforfølges. Derfor bør EU stille krav til de sociale medier om ID-verifikation ved oprettelse af profiler, der kan interagere på online-platforme – ligesom der i dag stilles krav om ID-verifikation ved oprettelse af en bankkonto eller profiler for offentlige personer, f.eks. politikere. Ens profil skal være knyttet op på ens identitet, uden at den behøver at fremgå tydeligt på ens profil. På den måde kan myndighederne søge om indsigt, hvis alvorlige anklager retter sig mod en given profil. Dog mener DSU, at det stadig skal være muligt at oprette anonyme profiler, men man skal ikke have mulighed for at poste, skrive eller kommentere online.

- **10 minutters betænkningstid før offentliggørelse af indhold**

En af de vigtigste kampe for et bedre internet er, at algoritmerne på de sociale medier skal til revision. I dag belønnes overfladisk indhold, der er skrevet i følelsernes vold, og topkommentarer og trendende opslag er typisk dramatiske og voldsomme. I DSU tror vi på, at vejen til et bedre internet går gennem refleksion og nedsættelse af den digitale hastighed. Det vil give brugerne muligheden for at trække vejret, inden de går i krig på keyboardet.

Hvis vi forsinker alt indhold med blot 10 sekunder, kan algoritmer scanne dit opslag og sammenligne det med stødende rapporteret indhold.

Ifølge flere eksperter er det overvejende sandsynligt, at kommentarer og opslag, der bliver 'flagget' og mødt med et spørgsmål om, hvorvidt brugeren er sikker på, at brugeren vil poste indholdet – samt en tidslås på 10 minutters refleksionstid – leder til, at langt færre poster skadeligt indhold; fordi de har haft tid til at reflektere over deres holdning. Derfor bør EU stille et sådant krav til de største sociale platforme.

- **Positiv mærkningsordning for originalt indhold**

EU bør presse på for, at store sociale platforme indfører en mærkningsordning for originalt indhold. Indhold fra bloggere, nyhedsmedier, personer og andre, der underkaster sig de presseetiske retningslinjer, skal vandmærkes online, så det er lettere for brugerne at orientere sig efter, om en given nyhed eller et opslag er sandt.

KVALITETSMEDIERNE SKAL HAVE EN HÅNDRÆKNING

DSU mener, det er på tide, at EU træder ind og hjælper de traditionelle nyhedsmedier med at overleve i et sygt og ureguleret marked. Derfor foreslår DSU følgende tiltag efter model fra den australske konkurrence- og forbrugerkommission:

- **Udarbejdelse af en harmoniseret platform-neutral lovgivning**

Der skal udarbejdes en harmoniseret platform-neutral lovgivning, der sikrer ensartet lovindhævelse for alle producenter og videreformidlere af indhold i EU såsom medievirksomheder, udgivere og digitale platforme. Det vil skabe lige betingelser og fremme sund konkurrence.

- **Digitale platforme skal pålægges at indgå samarbejdspolitikker med medievirksomheder**

Techgiganterne og større digitale platforme, der opererer i EU, skal for fremtiden pålægges at lave politik for, hvordan de vil samarbejde med medievirksomheder i EU's medlemslande. Politikken skal sikre et bedre samarbejde mellem de digitale platforme og de nationale medievirksomheder, og at de behandles på en respektabel og gennemsigtig måde.

- **Kodeks, der sikrer effektiv nedtagelse af plagieret indhold**

Der bør laves et kodeks på tværs af digitale platforme, der opererer i EU. Kodekset skal sikre, at rettighedshaverne effektivt og hurtigt kan fjerne ophavsbeskyttet indhold fra digitale platforme. Kodekset bør laves i samarbejde mellem EU-Kommissionen, industrien og de digitale platforme og skal indeholde en samarbejdsaftale mellem rettighedshavere og de digitale platforme.

DIGITAL FORBRUGERBESKYTTELSE PÅ EUROPÆISK PLAN

- **Slut med målrettet annoncering og politisk promovning til børn og unge**

DSU mener, at EU bør stille krav om stærkt at regulere politiske reklamer, så det ikke er muligt at annoncere til børn og unge under 18 år, medmindre man lever op til en række strenge krav.

Det er dog i sig selv ikke nok. DSU mener, at der er behov for at forbyde målrettet annoncering mod børn og unge. Overtrædelse bør lede til massive bøder mod tjenesten, der i så fald vil have incitament til at indrette sig efter det.

- **Du skal kende værdien af dine data**

I USA har man med "The Dashboard Act" sat gang i en bevægelse, hvor der stilles krav til de sociale medier. De skal informere dig om, hvor meget dine data er værd, og hvad tjenesten har indtjent på at sælge dine data videre. Det skal skabe gennemsigtighed og sætte gang i en udvikling, hvor vi som brugere bliver bevidste om den reelle pris for "det gratis internet". Det er relativt ukompliceret for tjenesteudbyderen at informere brugerne. DSU mener, at EU bør lade sig inspirere af lovforslaget fra USA, således at lignende tiltag gennemføres på EU-niveau.

- **Indførelse af en digital ejendomsret**

I DSU ser vi indførelsen af en digital ejendomsret som det næste naturlige skridt. EU skal udvikle en digital ejendomsret, der sætter nærmere regler for beskyttelsen af private data for europæiske internetbrugere, som benytter sig af online-tjenester.

DSU foreslår, at databeskyttelseslovgivningen skal forpligte internetvirksomheder på at udsende personlige dataindsamlingsrapporter én gang om året eller på forlangende til hver enkelt af sine brugere. Derudover skal tilsynsmyndighederne have lettere adgang til at overvåge dataindsamling, mens indirekte digital dataindsamling gennem f.eks. cookies inden for en kort årrække skal forbydes, og virksomheder skal være mere direkte og gennemsigtige i deres indsamling af data.

- **Nudges skal få dig af de sociale medier**

Et af de første skridt væk fra en forretningsmodel baseret på opmærksomhed kan være at stille krav til de digitale platforme om, at deres brugere efter 15 minutter på tje-nesten skal modtage en besked med en opfordring til at lægge telefonen fra sig.

- **Bedre beskyttelse for vores børn**

I dag ser vi, at børn på YouTube føres hen til ukrainske

pladder-videoer eller voldsomt indhold, der kan skræmme børnene. Der vil unægteligt være konsekvenser, når lærerigt børne-tv viger for indhold, hvis formål er at fastholde og ikke udvikle barnets færdigheder.

DSU mener, at der skal stilles krav om, at platformene stiller en bedre forældrekontrol til rådighed. Det skal være nemmere at begrænse den tid, ens barn bruger online, og det skal være nemmere at styre, hvilke typer tjenester barnet kan bruge.

EU SKAL STILLE HÅRDERE KRAV

- **EU skal være teknologisk suveræne**

DSU mener, at vi skal benytte europæiske løsninger, såsom GAIA-X, i stedet for at benytte cloud-giganter fra USA og Kina til vores datainfrastruktur. Derudover skal EU – i langt større grad end det er tilfældet i dag – give økonomisk tilskud til europæiske løsninger.

- **EU skal stille krav om sikker digital infrastruktur hos sociale tjenester**

Online-tjenester som f.eks. TikTok har notorisk ringe beskyttelse af brugernes oplysninger, hvilket gør platformen sårbar over for spionage og hacking af personlige oplysninger, der efterfølgende kan misbruges. Her skal EU stille krav til udenlandske sociale medier om tottrinsgodkendelse el.lign. Desuden er EU nødt til at udvikle sikkerhedspolitikken, så borgernes datasikkerhed og følsomme oplysninger opbevares sikkert på tjenester, der opererer i EU.

- **Konkurrencelovgivningen skal revideres**

Det er bydende nødvendigt, at konkurrencelovgivningen ændres, hvis vi skal gøre noget ved techgiganternes monopol. EU bør i højere grad lægge sag an mod techgiganterne som følge af deres monopolstatus, eller fordi deres forretningsmodel i praksis strider imod konkurrencelovgivningen. Her er det afgørende, hvordan markedsandele opgøres i markedslovgivningen. Derudover skal risikoen for monopoldannelse indtænkes i lovgivningen ved opkøb af andre virksomheder.

- **Data skal kunne overføres mellem platforme**

Nye digitale tjenester har svært ved at konkurrere med techgiganterne, bl.a. fordi data ikke kan overføres mellem platforme. Det giver de største virksomheder alt for store fordele. Derfor skal EU stille krav om, at ens personlige data og netværk fra f.eks. Facebook skal kunne overføres til et andet socialt medie, samt at der skal gælde fælles standarder på tværs af platformene.

- **Techvirksomheder skal beskattes, hvor værditilvæksten foregår**

I dag beskattes techgiganterne ikke efter europæisk standard. Vi er på europæisk grund nødt til at gøre fælles front og kræve, at techgiganterne bidrager til fællesskabet. Derfor skal virksomheden beskattes der, hvor værditilvæksten foregår, hvilket for techvirksomheder oversætter sig til de lande, hvor dataene kommer fra og behandles.

- **Techgiganternes data skal bruges til sundhedsfremme og forskning**

Platforme som Facebook og Instagram kender dig i dag bedre, end din læge gør. Gennem tusindvis af inputs ved platformene præcis, hvilke produkter de skal anbefale dig, og om du føler dig nedtrykt, har sundhedsproblemer eller overspiser.

I dag bruges de data udelukkende til at anbefale dig produkter, men i hånden på sundhedsmyndigheder og forskere ville denne viden være guld værd for folkesundheden. Derfor skal EU stille krav om, at techgiganterne skal dele udbyttet af deres data med nationale sundhedsmyndigheder og forskere i anonymiseret form og i overensstemmelse med gældende digital forbrugerbeskyttelse.

EN GOD DIGITAL START PÅ LIVET FOR ALLE

Teknologi og online-platforme spiller en stor rolle i alle unges liv. Sociale medier er for mange unge en integreret del af hverdagen og en del af identiteten. Men de digitale platforme kan hurtigt tage overhånd, og tjenesterne lever desværre bevidst af at skabe afhængighed og udnytte de unges data. Det er vores opgave som samfund at sikre, at unge er rustede til at begå sig på de digitale platforme. Vi skal uddanne vores unge til at gennemskue fælder og forstå mekanismerne bag, og det er samtidig vigtigt, at vi også giver dem sunde digitale vaner med i bagagen. DSU foreslår følgende tiltag:

- **Telefonfri skole med plads til fordybelse**

Frankrig har forbudt telefoner i skolen – og med god grund. Det er umuligt at fordybe sig, når man konstant distraheres af en enhed, hvis primære formål er at fastholde din opmærksomhed. Folkeskolen er det sted, hvor vi dannes og lærer at arbejde koncentreret. Dette umuliggøres af sociale mediers konstante indblanding. Samtidig ser vi, at der er en social ulighed i teknologispørgsmålet, og desværre får alle børn ikke det samme med hjemmefra. Vi skal give alle børn en god start på det livet – også digitalt. Derfor mener DSU, at danske folkeskoler skal gøres telefonfrie.

Vi foreslår os en model, hvor man skelner mellem elever i de yngste klasser og elever i de ældre klasser. De mindste elever skal opleve en social og faglig hverdag helt uden telefoners indblanding, mens de ældre elever kan have deres telefoner i frikvarteret og lære at inkorporere telefonerne i en social hverdag; mens man fortsat holder telefonerne væk fra de faglige kontekster.

Den telefonfrie skole kan dog ikke stå alene, hvis eleverne i stedet bliver distraherede af sociale medier o.l. på computeren i undervisningen. Derfor foreslår DSU, at der skal blokeres for adgangen til sociale medier på skolens netværk i de tidsintervaller, hvor der er undervisning

- **Teknologiforståelse i folkeskolen**

Vores børn skal oplæres i data- og teknologiforståelse og i at være offentlige mennesker – også online – i det 21-århundrede. Du skal fra en tidlig alder forstå konsekvenserne af, at nogle ejer dine data, og du skal lære at navigere i den teknologiske virkelighed.

Det er vigtigt, at dataetik og digital trivsel tages op i skolen, og vi skal lære vores børn og unge at forholde sig kritisk og reflekteret på digitale medier. Derfor mener DSU, at teknologiforståelse, digital etik og trivsel på de sociale medier skal indgå som en del af den almene dannelse i folkeskolen. Det skal desuden være muligt for skolerne at oprette valgfag, der fokuserer på data, kodning, algoritmer og andet i udskolingen.

- **De danske uddannelsesinstitutioner skal holdes fri fra Google**

Store dele af den danske uddannelsessektor er i praksis ved at blive opkøbt af Google, der i dag sidder på over 50 procent af det danske uddannelsesmarked. Knap halvdelen af landets kommuner udleverer Googles computer "Google Chromebook" uden at beskytte elevernes data, hvilket har ført til en dom fra Datatilsynet om brud med EU's databeskyttelsesregler. Det er problematisk, at folkeskolen gøres afhængig af Google, da virksomheden lever af de data, vi leverer til dem. Vi giver således private virksomheder en uhørt magt over vores infrastruktur og uddannelsessektor. Det kan have store konsekvenser, som vi har set det i konflikten mellem den australske regering og techgiganterne.

Derfor bør der stilles strengere krav til, hvilke løsninger vi benytter os af i den offentlige sektor. Virksomheder med en datadrevet forretningsmodel er meget problematiske, mens en konkurrent som Microsoft ville være et langt bedre alternativ, da deres forretningsmodel ikke er datadrevet. Vi bør også stille krav til, at udleverede computere m.m. bliver konfigureret, så elevernes data beskyttes optimalt, når de bruges i undervisningssammenhæng. Ressourcer og rådgivning til dette skal udbydes nationalt. Derudover bør den danske platform Aula eller europæiske løsninger udbygges, så vi får et lokalt digitalt alternativ til techgiganternes løsninger. Vi skal selv have kontrol med vores data.

- **Danmark bør indføre bødestraf for annoncering mod børn og unge**

I dag skal man ifølge retningslinjerne for de sociale medier være fyldt 13 år for at bruge tjenesterne. Vi ser dog, at det er alt for nemt for børn og unge at oprette en profil alligevel og dermed blive tracket og udsat for målrettet annoncering. I Tyskland har man haft succes med at skruer bissen på over for de digitale platforme og uddele store bøder ved lignende overtrædelser. På samme måde bør Danmark uddele store bøder til tjenesterne, hvis/når de ikke formår at overholde gældende lovgivning og retningslinjer.

- **Støtten til børne-tv skal øges**

Børnekanalen DR Ramasjang konkurrerer i dag mod det globale udbud af underholdningsvideoer til børn. Mens DR gør et hæderligt arbejde, er der behov for, at Ramasjang for alvor rykker online og kan stå som et naturligt førstevalg for forældre og børn. Derfor skal støtten til børne-tv øges.

DANMARK RUSTET TIL EN **DIGITAL TIDSALDER**

- **Et aggressivt datatilsyn med ny specialistenhed og millionbøder**

Med den øgede digitalisering og magtkoncentration hos techvirksomheder er der behov for, at Datatilsynet opruster og bliver mere proaktiv. Vi har i Tyskland set, hvordan millionbøder til digitale platforme, der ikke fjerner hadefuldt indhold og fake news inden for 24 timer, giver platformene incitament til at overholde deres forpligtelser. DSU mener, at Danmark bør lade sig inspirere af den tyske model og stramme både lovgivningen og indsatsen på området.

Konkret bør der under Datatilsynet oprettes en proaktiv specialistenhed, der overvåger anti-kompetitiv opførsel og skadelig adfærd blandt digitale platforme. Beskyttelsen bør eksempelvis gælde brugere, annoncører, virksomheder og nyhedsmedier. Enheden bør have mandat til at håndhæve overtrædelser og bør løbende udarbejde anbefalinger til regeringen og resten af Folketinget

- **Det offentlige skal købe dataetisk ind**

Ligesom vi i dag kan stille krav om at offentlige institutioner skal have en grøn indkøbspolitik, skal det samme gælde ift. dataetik. Vi skal sikre, at underleverandører af IT-systemer til den offentlige sektor, og de dataindkøb, vi foretager os, støtter europæiske løsninger og ikke bruger gratisværktøjer fra lande som USA og Kina. I dag undergraver vi reelt vores egen mulighed for teknologisk suverænitets og støtter i stedet monopolvirksomheder. Det skal vi sætte en stopper for.

- **Gratis offentlige kurser, der bekæmper fake news**

I Finland har man besluttet, at alle borgere skal vide noget om algoritmer. Derfor har man lavet gratis tilgængelige onlinekurser som tusindvis af borgere har benyttet sig af. Finland rangerer i dag som det land i Europa, der er mest resistent over for fake news, og vi bør derfor udvikle lignende programmer i Danmark, som kan introduceres i samfundet og den offentlige sektor. Dette initiativ kan med fordel gøres obligatorisk i det offentlige, så det gennemføres inden ansættelse.

- **Nedsættelse af et SoMe-nævn**

Når seks ud af ti danskere bruger Facebook dagligt, og de sociale medier er blevet en integreret del af vores hverdag, er der behov for et nævn, der udelukkende fokuserer på dette. Ligesom Medierådet aldersmærker film, skal SoMe-nævnet udvikle og efterse nationale retningslinjer for brugen af sociale medier, særligt blandt børn og unge. En anden oplagt opgave kan være at vandmærke apps efter, hvor afhængighedsdannende de er.

- **Øget støtte til dansk kvalitetsjournalistik**

Platforme med over en million danske brugere bør pålægges en afgift eller underlægges de danske public-service regler, da de har så stor indflydelse på danske brugere og samfundet. Provenuet fra beskatningen bør gå til at støtte danske kvalitetsmedier, så vi fortsat kan sikre en fri og oplyst national presse.

- **Danmarks Statistik skal opruste**

Trods de sociale mediers voldsomme påvirkning af danskernes hverdag er det meget sparsomt med forskningen på området. Vi har brug for at vide, hvordan en digital hverdag påvirker os, og derfor skal Danmarks Statistik i højere grad måle på unges og børns digitale trivsel som selvstændigt parameter.

